

2021

JAAARREKENING

de Bibliotheek
Rivierenland

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
I BESTUURSVERSLAG	5
1. ALGEMEEN	5
1.1 VISIE	5
1.2 BESTUUR EN PERSONEEL.....	6
1.3 BEDRIJFSVOERING EN ORGANISATIEONTWIKKELING	8
2. DE DIENSTVERLENING	10
2.1 DE BASIS UIT ONS CONVENANT	10
2.2 ONZE PROGRAMMA'S	11
2.3 POSITIONERING EN INNOVATIE – DE BIBLIOTHEEK IN BEELD.....	14
3. VOORUITBLIK	20
4. FINANCIËN.....	22
II BALANS PER 31-12-2021	23
III STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021	24
IV KASSTROOMOVERZICHT 2021	25
V TOELICHTING OP DE JAARREKENING	26
VI TOELICHTING OP DE BALANS	28
VII NIET IN DE BALANS OPGENOMEN REGELINGEN	34
VIII TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	35
IX OVERIGE GEGEVENS	39
X CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	40
.....	42

Voorwoord

We kijken terug op een onstuimig jaar in een pandemie, waarin we ondanks de vele restricties en maatregelen weer opnieuw gecertificeerd werden, een nieuwe gemeente konden verwelkomen en er een nieuw convenant tot stand kwam.

Het jaar begon met een sluiting die uiteindelijk vijf maanden duurde, waarin we onze alternatieve dienstverlening weer konden hervatten en digitaal oppakten wat fysiek niet meer kon.

We sloten het jaar af tijdens een lockdown waarin wij open mochten blijven omdat we inmiddels, terecht, tot de essentiële dienstverlening gerekend werden.

Dit stelde ons ook in staat om inwoners te helpen met al hun vragen op digitaal gebied, waaronder de laatste maanden vooral hulp bij het maken van afspraken voor boosterprikken en het aanvragen van een Corona-toegangsbewijs. We gaan met behulp van landelijke financiering de Informatiepunten Digitale Overheid komend jaar uitbreiden over ons hele werkgebied. Om de doelgroepen zo dichtbij mogelijk te kunnen bereiken.

We werken in een bijzondere regio. Als we hier ergens van doordrongen zijn, is dat het nut van samenwerken, niet alleen met onze samenwerkingspartners, maar ook met onze gemeenten en met onze inwoners. Het samenwerken pakken we in verbinding en ondernemend op, want terugkijken is vooral ook vooruitkijken. Dat is nodig, gezien onze grote maatschappelijke opgaven.

We bouwen door aan een ondernemende organisatie. Het afgelopen jaar kreeg de doorontwikkeling van onze gezinsaanpak steeds meer en beter vorm, mede als gevolg van de pandemie.

De cyclus van laaggeletterdheid moet worden doorbroken. Dit doen we door nog meer als voorheen de doelgroepen op te zoeken; we gaan naar de kinderen toe.

We werkten ook aan onze makersplaats, dit onderdeel is naast de leerdoelen binnen techniek en wetenschap ook een nieuwe manier om aan taalontwikkeling en begrijpend lezen te werken. We merkten in 2021 ook dat de vraag naar studieplekken, stilteplekken en ontmoetingsruimte in onze locaties toeneemt.

Met de kennis en ervaringen van de afgelopen jaren gaan we opnieuw kijken naar onze plannen voor de komende jaren. Het succes van ons werk hangt af van luisteren naar onze inwoners en vanuit onze rol samenwerken. Meer curatie, faciliteren en een grotere regierol. Dit vraagt veel en vaak ook een andere benadering dan voorheen van onze medewerkers. Deze transitie pakken we op.

Want de pandemie en de gevolgen maken pijnlijk duidelijk hoe hard we nodig zijn, dat we essentieel zijn zelfs.

Wij zullen er staan. Daar kunnen jullie op vertrouwen.

Lidy Vos

Directeur-bestuurder Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland

4 maart 2022

I BESTUURSVERSLAG

1. Algemeen

Dit verslag van het bestuur betreft de Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland, gevestigd in Tiel.

De stichting heeft als doel: de bevordering van de openbare Bibliotheekvoorziening in haar werkgebied ten behoeve van de algehele bevolking, zonder onderscheid van godsdienstige overtuiging, politieke gezindheid of sociale groepering. Het huidige werkgebied omvat de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Daarnaast het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

1.1 Visie

Samen maken we de bieb

Als veilige, laagdrempelige en waardenvrije plek dragen we bij aan de versterking van het individu en daarmee de lokale samenleving. Wij bieden gelegenheden om samen te komen, elkaar te leren kennen en met en van elkaar te leren te midden van onze fysieke en digitale collecties. Met een breed en gevarieerd activiteitenprogramma streven we naar participatie, zelfredzaamheid en ontwikkeling van alle inwoners van Rivierenland.

De Bibliotheek is voor inwoners een plek in de lokale samenleving waar zij hun kennis, vaardigheden en interesses kunnen delen. De Bibliotheek is daarmee ook een platform voor diverse community's en voor lokaal (door inwoners) gecreëerde content.

Voor de beleidsperiode 2019 - 2022 is daarom de volgende missie geformuleerd: De Bibliotheek Rivierenland is een open en verbindende organisatie die de inwoners van Rivierenland inspireert en ondersteunt bij het verbeteren van hun (lees)vaardigheden en het verhogen van hun zelfredzaamheid. Vanuit de overtuiging dat het bevorderen van verbinding en zelfontplooiing bijdraagt aan een betere kwaliteit van leven en meer maatschappelijke welvaart.

In ons organisatiebeleidsplan hebben we drie ambities geformuleerd. De ambities sluiten aan bij de drie maatschappelijke opgaven in het landelijk Bibliotheekconvenant:

1. **Geletterde samenleving** – Bevorderen geletterdheid en leesplezier
2. **Participatie in de informatiesamenleving** - Digitale inclusie en digitaal burgerschap
3. **Leven lang ontwikkelen** – basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

1.2 Bestuur en personeel

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en de algehele gang van zaken. De Raad van Toezicht is werkgever en sparringpartner van de directeur-bestuurder en biedt advies en ondersteuning.

De samenstelling van de Raad van Toezicht was per 31 december 2021

1. Gerda Niemeijer (voorzitter)
2. Jurgen van Dinteren
3. Ton van Gessel
4. Peter van Moort
5. Peter Reijers
6. Barend de Graaff

Werkwijze

Het besturen van de stichting is krachtens wet en statuten opgedragen aan de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder werken volgens de principes van de Governance Code Cultuur. Dit betekent dat de Raad van Toezicht erop toe ziet dat kwaliteitszorg met regelmatige evaluatiemomenten een integraal onderdeel is van het functioneren van de instelling. Plus dat de organisatie open is over de resultaten en de mogelijke actiepunten benoemt.

Sinds 1 april 2018 is Mevrouw Lidy Vos directeur-bestuurder van de stichting.

Algemeen

Het jaar 2021 was (weer) een jaar dat zacht gezegd opmerkelijk verliep. Corona, in haar verschillende verschijningsvormen, dicteerde de mogelijkheden en de onmogelijkheden. Als Raad van Toezicht hebben we groot respect voor de wijze waarop de bestuurder en haar team de organisatie door dit opmerkelijke jaar heeft geloodst. De bibliotheken hebben, ondanks de bijzondere en vaak beperkende omstandigheden, de gestelde doelen goed gerealiseerd. Ook de financiën bleken en bleven weer goed op orde. Ons vertrouwen in de bestuurder is herbevestigd. De organisatie staat, ondanks pittige wisselingen in het personeelsbestand. De medewerkers en de vrijwilligers bleken het aan te kunnen.

De Raad van Toezicht is van samenstelling gewijzigd door het afscheid van onze vice voorzitter Ton van Gessel. Er zijn met succes gesprekken gevoerd om een opvolger te vinden. Die zal in het voorjaar van 2022 benoemd worden. Onze vergaderingen werden veelal via beeldschermen gehouden, de geplande strategiedag moest noodgedwongen plaatsmaken voor een terechte prioriteit: weer een persconferentie met nieuwe maatregelen.

De Raad van Toezicht ziet ook het nieuwe jaar met vertrouwen tegemoet – de organisatie kan blijkbaar veel aan. Daarvoor dank aan allen die daaraan hebben bijgedragen.

Activiteiten 2021

In 2021 is de Raad van Toezicht vier maal in vergadering bij elkaar geweest, waarvan drie keer digitaal wegens de coronamaatregelen.

De auditcommissie kwam driemaal bij elkaar.

De remuneratiecommissie kwam bij elkaar om haar verantwoordelijkheid als werkgever te nemen om het functioneren van de directeur-bestuurder met haar te bespreken. Er is twee maal overleg geweest met de OR.

Daarnaast is er op regelmatige basis overleg over verschillende onderwerpen tussen de directeur-bestuurder en de afzonderlijke leden van de Raad van Toezicht, waarbij de specifieke kennis en kunde van de leden wordt ingebracht.

De volgende zaken zijn in de vergaderingen aan de orde geweest:

1. Jaarrekening en jaarverslag 2021, managementletter
2. Begroting 2021
3. Managementrapportages
4. De ontwikkelingen binnen onze gemeenten die van invloed kunnen zijn op het functioneren van OBR.
5. Organisatieontwikkeling
6. Beleidsplan
7. Bedrijfsvoering
8. Convenant 2023-2026
9. Landelijke en provinciale ontwikkelingen en kansen
10. Strategie
11. Kwartaalrapportages P&O
12. Financiële rapportages (kwartaal- en halfjaar rapportages)
13. Corona en de gevolgen voor de bibliotheek
14. Opvolging en samenstelling RvT

Raad van Bestuur

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De bezoldiging voor de directeur-bestuurder en de leden van de Raad van toezicht blijft onder het WNT maximum.

Medewerkers

In 2021 waren er 65 medewerkers in dienst, waarvan 45 voor onbepaalde tijd en 20 voor bepaalde tijd. Dit is 46,8 FTE. Er gingen 9 medewerkers uit dienst en er kwamen 15 medewerkers in dienst. In 2021 waren er 7 fulltime medewerkers in dienst en 58 parttime medewerkers.

Het ziekteverzuim in 2021 was 1,57 %. In 2020 was dit 1.47 %. Dit percentage is exclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschapsverlof. Inclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschapsverlof was het ziekteverzuim 8,21 % (ten opzichte van 7.58 % in 2020).

In 2021 hebben we door de Coronamaatregelen niet alle zieken hoeven te vervangen, waardoor de reserve niet volledig aangesproken hoeft te worden. Gezien het risico van het langdurige verzuim bij steeds meer hoger opgeleide medewerkers met een behoorlijke contractomvang bekijken we in 2022 opnieuw de mogelijkheden voor een stop-loss verzuimverzekering. Van het resultaat van 2021 voegen we weer een bedrag toe aan de reservering, dit is 7.105,00.

Vrijwilligers

In 2021 waren er bij Bibliotheek Rivierenland 386 vrijwilligers actief, in 2020 waren dit er 390.

De medewerking en inzet van vrijwilligers is essentieel voor onze bedrijfsvoering. Zij ondersteunen in de locaties, ze helpen bij de vele activiteiten die we in onze locaties organiseren; een aantal van hen gaat naar onze klanten toe om voor te lezen of om boeken te brengen (Boek op Bezoek/Voorleescorso-projecten of Bibliotheek aan Huis voor niet mobiele mensen). Daarnaast staan onze vrijwilligers als gastvrouw/-heer in de vestigingen om daar de klanten te helpen, de bibliotheek netjes te houden en toezicht te houden. Daarnaast zijn er vrijwilligers actief op het gebied van taalondersteuning.

Veel vrijwilligers vallen onder de kwetsbare groepen, daarom konden zij ook in 2021 veel minder actief zijn dan ze wensten. Daar bleek ook onze kwetsbaarheid als organisatie; we zijn voor onze openingsuren voor een groot deel afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Deze viel voor het overgrote deel weg. We konden daardoor minder uren open zijn dan voor de coronacrisis.

De jaarlijkse bijeenkomsten om onze vrijwilligers te bedanken konden helaas ook geen doorgang vinden. Dit hebben we met een hogere besteding voor de kerst-attentie goed gemaakt. We willen onze vrijwilligers meer en beter gaan opleiden, iets wat in 2021 noodgedwongen stil gelegen heeft. Ook om als organisatie interessant te blijven voor onze vrijwilligers die werkzaam zijn in de locaties, komen er in 2022 diverse functies en rollen.

1.3 Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling

ICT

In 2021 zijn we bezig geweest met diverse ontwikkelingen. We hadden in een aantal locaties minder stabiel internet, waardoor we soms problemen hadden met de verbinding. Dat is in 2021 opgelost. We zijn bezig geweest met de beveiliging van de WIFI.

Een behoorlijk aantal bezoekerstellers bleek defect, hierdoor zijn we eind 2021 overgestapt naar een nieuw systeem. Vanaf 2022 hebben we weer correcte bezoekersaantallen.

In 2021 hebben we de voorbereidingen getroffen voor een stabielere en moderne werkplek, waarin ook de beveiliging optimaal is. In 2022 zullen we overgaan naar Windows 365 werkplekken.

Landelijk bibliotheekstelsel

Bibliotheek Rivierenland koopt haar bibliotheekautomatiseringssysteem in samen met een groot deel van de Gelderse Bibliotheken. Hierdoor zijn de kosten beperkt tot onder de 0,35 per inwoner. In het branchenetwerk was een projectgroep actief, die de mogelijkheden van een landelijk bibliotheekstelsel onderzocht en een voorstel formuleerde.

Het nieuwe landelijke systeem zou het dubbele gaan kosten van wat wij nu betalen. En we zouden ons contractueel moeten vastleggen tot 2030. We hebben tegengestemd en de benodigde percentages voor de realisatie van een landelijke bibliotheekstelsel zijn uiteindelijk niet gehaald. Dat betekent in elk geval geen jaarlijkse kostenverhoging van 120.000 euro.

Bibliotheek Rivierenland koos ervoor om niet voor het voorstel te tekenen. Gezien de kosten en vanwege de lange termijn (geschat op zo'n vijftien jaar vanaf nu). Daarnaast was deze prijsverhoging voor de Sambil-bibliotheken moeilijk te begrijpen. Vooraf is de ongewenste kostenstijging met de onderzoekers besproken en werd al snel duidelijk dat er geen sprake zou zijn van een compensatieregeling. Verhoging van kosten binnen ICT zou voor Bibliotheek Rivierenland direct tot bezuinigingen op inhoudelijk bibliotheekwerk leiden. Of tot extra kosten voor onze gemeenten.

Een ander punt was dat in de eerste plannen de mogelijkheid van open source systemen niet waren meegenomen, terwijl dit soort systemen meer mogelijkheden bieden omdat ze ruimte geven voor echte en snelle innovatie.

De opzet voor het landelijk bibliotheekstelsel zoals werd voorgesteld was bovendien niet in lijn met wendbaar en kort cyclisch werken, iets wat juist nu belangrijker is dan ooit. En de gemeenten betalen uiteindelijk de subsidie. De groep Sambil bibliotheken blijft op zoek naar verbeteringen en kostenbesparingen. Het staat in ieder geval vast dat we met deze groep het goedkoopste bibliotheekstelsel in Nederland hebben.

Migratie financiële en personeelsadministratie

In 2021 hebben we de systemen voor de financiële en personeelsadministratie onderzocht, waarop we besloten hebben om per 2021 over te gaan naar Exact Online. Enerzijds uit kostenoverwegingen, anderzijds omdat we met Exact Online in de toekomst beter en sneller kunnen inspelen op een verdergaande digitalisering van onze financiële administratie. Ook de projectadministratie kan in de nieuwe omgeving beter ingericht worden.

HRM

Het personeelsbeleidsplan is in 2020 opnieuw geschreven. We werken nu met ontwikkelgesprekken en medewerkers hebben de beschikking gekregen over een eigen opleidingsbudget. Dit kunnen ze meenemen naar het jaar erop als ze ervoor kiezen om een duurdere opleiding te doen. Ook in 2021 konden opleidingen maar gedeeltelijk plaatsvinden. We hopen deze vanaf nu in te kunnen gaan halen. Wat opleidingen betreft hadden we ook in 2021 de pech dat de gevolgen van Corona dit nagenoeg alleen digitaal mogelijk maakten. Dat betekent dat de reservering hiervoor blijft staan voor het jaar 2022.

Risico inventarisatie en evaluatie

Vanwege de coronacrisis hebben we zaken uit de RIE slechts gedeeltelijk kunnen oppakken. In 2022 kijken we opnieuw wat we nog moeten realiseren.

Beleidsplan

Eind 2020 hebben we ons beleidsplan herschreven. Enerzijds gebaseerd op het landelijke bibliotheekconvenant dat de VNG heeft afgesloten met de Vereniging Openbare Bibliotheken en de KB. Anderzijds op de veranderingen door en gevolgen van Corona voor onze inwoners. Dit plan heeft invloed op de inrichting van onze locaties, iets waar we in 2022 naar gaan kijken en actie op zullen ondernemen, naast de zaken die we vanuit de RIE in de vestigingen moeten aanpassen.

Analytics website en webshop

In 2021 had de website van Bibliotheek Rivierenland 553.033 paginaweergaven ten opzichte van 482.627 in 2020. Ten opzichte van 2020 is dit met 10% toegenomen.

Risico en weerstandsvermogen

Het afgelopen jaar hebben we onze budgetten nauwlettend in de gaten gehouden en bijgestuurd waar nodig. Gezien de huidige situatie in de wereld, met de oorlog en de kosten en prijsstijgingen is het verstandig om onze algemene reserve te verhogen, waarbij we onder het maximaal toegestane bedrag (10% van de jaarlijkse subsidie) blijven. De organisatie is gegroeid, er is een gemeente bij gekomen en deze reserve is sinds 2017 niet meer aangevuld. We zullen de algemene reserve verhogen met 75.000 euro om tegenvallers te kunnen opvangen. Waardoor we niet terug hoeven naar de gemeente en een gezonde bedrijfsvoering houden.

2. De Dienstverlening

2.1 De basis uit ons convenant

De Bibliotheek als plek voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning

Met maar liefst 575 openingsuren per week in 2019, voor de pandemie, zijn onze locaties ontmoetingspunten voor de inwoners van Rivierenland. In 2021 bleven onze locaties vijf maanden dicht. We pakten onze alternatieve dienstverlening zo goed mogelijk op en voerden de aanvullende diensten hoofdzakelijk langs digitale wegen uit.

We maakten afhaaltasjes, een dienst waar dankbaar gebruik van gemaakt werd en we bezorgden boekenpakketten aan huis. In juni konden de deuren weer open en na de zomervakantie pakten we onze overige dienstverlening weer in fysieke vorm op. We programmeerden onze activiteiten veel digitaal, waar dit niet in fysieke vorm kon. Ook in 2021 hebben we ons ingezet om het maximale te kunnen betekenen voor onze inwoners in een voor ons allemaal erg lastige tijd.

Leden

In 2021 nam het aantal jeugdleden toe met 432 naar 32.594 leden. Het aantal volwassen leden nam toe met 5 leden naar 15.625 leden. De instellingsabonnementen namen toe met 9 naar 263. Het totaal aantal leden bedroeg 48.482 ten opzichte van 48.036 in 2020.

Deze stijging is te verklaren door het feit dat de gemeente Buren per 1 januari 2021 erbij is gekomen. Er werden in Buren 723 nieuwe leden ingeschreven. In de andere gemeenten daalde het aantal leden. De reden hiervoor is dat de bibliotheken gesloten zijn geweest en daarnaast grotendeels open waren als doorstroomlocatie. In deze situatie ontwikkelen mensen geen nieuwe routine. Daarnaast konden we potentiële leden nergens ontmoeten om ze te stimuleren om lid te worden.

Uitleningen

We genereerden in 2021 maar 707.473 uitleningen, dit waren in 2020 maar 690.861 uitleningen. In 2019 waren er dit 941.363. Dit is een gevolg van de sluiting en de alternatieve dienstverlening, die uiteraard minder fysieke uitleningen als gevolg hebben gehad.

De uitleningen e-books bedroegen 83.878 uitleningen, de luisterboeken 30.315 uitleningen. Er zijn 5.812 leden die ook gebruik maken van de digitale bibliotheek met hun abonnement bij ons. Daarnaast zijn er uit ons werkgebied 297 inwoners die een Digital Only abonnement hebben en uitsluitend van de Online bibliotheek gebruik maken.

Bezoekers

We telden in 2021 in totaliteit geen bezoekers. De gegevens van de bezoekerstellers waren in een groot aantal locaties onbetrouwbaar door defecte tellers. Daarnaast waren de locaties minstens vijf maanden dicht. Eind 2021 zijn nieuwe tellers geïnstalleerd, waardoor we over het jaar 2022 weer betrouwbare gegevens kunnen opleveren.

Collectie

Onze collectie werd in 2021 zorgvuldig samengesteld. Wij zijn trots op het feit dat we de eerste Bibliotheek in Nederland zijn die geen plastic meer verwerkt in haar boeken. Het uitlenen van boeken is op zich al duurzaam en we besparen nu ook nog tonnen plastic per jaar.

We blijven de collectie goed afstemmen op de wensen van onze klanten en doen regelmatig intern onderzoek naar onze processen. In 2021 zijn we halverwege het jaar gewisseld van leverancier.

De jeugdcollectie bestond op 31 december 2021 uit 137.606 objecten en de volwassencollectie uit 130.494 objecten. In 2020 waren dit respectievelijk 129.932 jeugdboeken en 125.803 titels voor volwassenen. We hadden nog een inhaalslag te maken met een reservering vanuit het jaar 2020. Dit is niet gelukt, deels door de overgang naar een andere leverancier, deels als gevolg van het feit dat we door de sluiting geen goed beeld kregen van het gebruik van de collectie. De reservering uit 2020 blijft staan en zal in 2022 aangewend worden.

Programmering

Bibliotheek Rivierenland is een open en laagdrempelige plaats voor ontmoeting, verbinding en educatie: er vinden talrijke lezingen, workshops, cursussen en bijeenkomsten plaats. Als maatschappelijk educatieve samenwerkingspartner organiseren en faciliteren we activiteiten in de vestigingen die individuele ontwikkeling en een zinvolle vrijetijdsbesteding bevorderen. De Bibliotheek is voor en van alle inwoners. Met activiteitenprogrammeurs in alle gemeenten resulteert dit in een maandelijks programmering van activiteiten met lokale partners en inwoners

Helaas waren wij tot en met mei genoodzaakt de programmering van fysieke activiteiten te stoppen wegens de gevolgen van de pandemie.

Ondanks Corona hebben we organisatie breed toch nog 1050 activiteiten georganiseerd, waaraan 6.280 bezoekers hebben deelgenomen.

2.2 Onze programma's

Geletterde samenleving | Doorgaande leeslijn 0-18 jaar/ Preventie

In 2021 is er gewerkt aan een doorontwikkeling van de bestaande educatieprogramma's van Bibliotheek Rivierenland. Om meetbare doelen te kunnen behalen is de focus gelegd op een gezinsaanpak; leerlingen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken als het gaat om leesmotivatie en deskundigheidsbevordering van leerkrachten. In twee gemeenten is een pilot gestart die gaandeweg het jaar is uitgebreid naar vier gemeenten.

BoekStart 0-4 jaar

Al vanaf de geboorte, op het consultatiebureau, maakt de leescoach jonge ouders bewust van de rol die zij met de leesopvoeding spelen in de taalontwikkeling van hun kind. In samenwerking met partners worden bijeenkomsten georganiseerd waar ouders elkaar ontmoeten met als doel hun handvatten te geven om thuis te werken aan een rijke taalomgeving voor hun kind. In 2021 is als pilot in enkele gemeenten gestart met de gezinsaanpak. In deze aanpak, met als doel de ouderbetrokkenheid in laagtaalvaardige gezinnen te vergroten, komt de leescoach in het gezin thuis na doorverwijzing door partners. Omdat door corona de leescoach niet terecht kon op het consultatiebureau zijn deze uren ingezet voor de gezinsaanpak. Deze aanpak voorziet in een behoefte.

Bibliotheek Rivierenland heeft in 2021 een belangrijke rol gespeeld in de landelijke ontwikkeling van de hybride BoekStartcoach. Middels het gebruik van QR-codes is er materiaal ontwikkeld om jonge ouders ook in coronatijd te kunnen bereiken. Op consultatiebureaus zijn er boekenleggers en koffertjes uitgedeeld aan ouders met QR-codes die toeleiden naar filmpjes waarin leescoaches vertellen over het belang van samen praten en lezen met je kind. In het filmpje zien ouders hoe dat gaat. Jeugdverpleegkundigen en ouders hebben hier gebruik van gemaakt.

De Bibliotheek op school 4-12 jaar

Tijdens de hele basisschoolperiode biedt de leescoach ondersteuning aan het team leerkrachten op het gebied van leesbevordering. Kinderen uit laagtaalvaardige gezinnen die voorschools al in beeld zijn, blijven aandacht krijgen van de leescoach. Naast groepslessen om de leerkracht te inspireren en deskundigheid te bevorderen wordt er gewerkt in kleine groepjes om ook die leerling aan het lezen te krijgen die geen leesmotivatie ervaart. Tot en met groep 3 worden ouder/kind-activiteiten georganiseerd om ouders te (blijven) stimuleren te werken aan een rijke taalomgeving thuis. Door Corona zijn de ouder/kind-activiteiten niet goed van de grond gekomen terwijl er wel behoefte was bij de samenwerkende partners. Van digitale prentenboeken, voorleesfilmpjes en de online bibliotheek is in het onderwijs dankbaar gebruik gemaakt. In 2021 zijn middels de bibliotheek op school 15.225 basisschoolleerlingen direct bereikt.

De Bibliotheek op school VO 12-18 jaar

In 2020 is Bibliotheek Rivierenland gestart met een proeftuin op een aantal VO scholen. Steeds meer jongeren op het VMBO zijn laaggeletterd. Door in te zetten op deskundigheidsbevordering van leerkrachten, collectie en leesgesprekken met leerlingen hebben leescoaches bij de afronding van de proeftuin in 2021 bereikt dat 75% van de leerlingen op een school aangeeft meer te zijn gaan lezen. Daarnaast is er veel belangstelling vanuit het VO voor samenwerking met de bibliotheek. De financiering is momenteel het grootste struikelblok.

Alternatieve dienstverlening tijdens Corona

In de verslagen per gemeente over het eerste half jaar in 2021 staat de alternatieve dienstverlening over de sluitingsmaanden uitgebreid beschreven. Deze zijn vanwege de leesbaarheid niet in de jaarrekening opgenomen.

Geletterde samenleving | Curatie: (Digi-)Taal/Leerhuis en educatieaanbod voor laaggeletterden

Wij professionaliseren onze activiteiten rondom het bevorderen van geletterdheid binnen de (Digi-)Taalhuizen, Leerhuizen en in onze bibliotheken. Hierbij wordt waar mogelijk onze collectie ingezet, waardoor we de wereld van mensen wat groter kunnen maken. Onze aanpak richting laagtaalvaardige gezinnen maakt dat we beter kunnen doorverwijzen naar de Taalhuizen en hulp voor volwassenen. Voor deze doelgroepen is het ook van belang dat actuele onderwerpen voorzien worden van duiding. Niet onbelangrijk gezien maatschappelijke verschillen in opvatting en de groeiende polarisatie. Om dit te bewerkstelligen zoeken we samenwerking binnen de lokale gemeenschap. Daar waar andere partijen bepaalde activiteiten beter kunnen organiseren, laten wij het initiatief aan de ander, waarbij wij onze faciliteiten voor deze initiatieven beschikbaar stellen. Maar in sommige gevallen hebben wij wel een centrale rol bij het ontwikkelen en opzetten van aanbod voor laaggeletterden, zoals camouflage cursussen en het project Praat Mee! voor moeders met een migratieachtergrond.

Het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis is een herkenbare, fysieke plek waar volwassenen beter kunnen leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Inwoners kunnen relevante cursussen volgen of zo nodig worden doorverwezen naar andere instellingen. Het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis is opgezet en wordt onderhouden door lokale partners, samen met professionals en vrijwilligers. Bibliotheek Rivierenland is zo'n lokale partner. We ondersteunen en faciliteren het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis met collectie en de inzet van een medewerker.

Resultaten

Onze Taalhuismedewerkers hebben nieuwe materialen aangeschaft voor de collectie in overleg met de taalhuisdocent/coördinator van het Digi-Taalhuis/Leerhuis. Ze hebben ook

veel tijd gestoken in de voorbereidingen voor de *Week van Lezen en Schrijven* (6-12 september). In 2021 is dit Rivierenland breed opgepakt. Alle Taal- en Leerhuizen van Bibliotheek Rivierenland hebben er samen voor gezorgd dat er in de lokale kranten een pagina verscheen op 1 september, voorafgaand aan de *Week van Lezen en Schrijven*. Met een regionale algemene invulling, het verhaal van een deelnemer en foto's met quotes. Ook was er ruimte voor de lokale informatie per Taalhuis, en de lokale activiteiten die er plaats vonden. Daarnaast waren er ook activiteiten in de vestigingen, zoals een veiling van 2^e-hands spullen of een workshop *Kopen en Verkopen op Internet*. Passend bij het thema "Geld" binnen de aanpak laaggeletterdheid in regio Rivierenland 2021. Ook was er een prijsvraag, een woordzoeker. Er werden 305 oplossingen ingeleverd en in elke gemeente was er een winnaar. Met deze week hebben veel aandacht getrokken voor laaggeletterdheid. Taalambassadeurs Addy en José waren aanwezig. Zij hebben opnames gemaakt voor hun vlog *De Taalmeiden*.

Met de Taal- en Leerhuizen is er een lidmaatschap geregeld bij *Het begint met Taal*. Voor West Maas en Waal, Maasdriel, Culemborg, Geldermalsen en Tiel. Zaltbommel was al lid via Kompas. Dit samen regelen is veel goedkoper. Taal- en Leerhuizen en taalvrijwilligers kunnen hierdoor o.a. gebruik maken van de informatie en de webinars. *Het begint met Taal* is expert op het gebied van taalcoaching voor nieuwkomers. Dit lidmaatschap wordt gecontinueerd voor 2022.

- Alle lessen worden uitgewerkt, zodat we het traject ook in andere gemeenten inzetbaar is.
- Er is een eenvoudige vragenlijst opgesteld om het effect van het traject te kunnen meten.
- Na de einddatum (30 juni 2022) zal er uitgebreide verantwoording worden gemaakt. De resultaten zullen uiteindelijk ook met alle gemeenten gedeeld worden

Camouflageaanbod

Laaggeletterde mensen schamen zich vaak voor het feit dat zij niet goed kunnen lezen of schrijven. Dit speelt vooral bij de doelgroep met Nederlands als moedertaal (NT1'ers). Hierdoor maken zij vanuit eigen beweging nauwelijks gebruik van educatiemogelijkheden die er zijn in de gemeente en/of de regio. Een camouflagecursus is specifiek gericht op laagtaalvaardige mensen zonder dat dit daarbij benoemd wordt. Het is een goede manier om met de laagtaalvaardige doelgroep in aanraking en in gesprek te komen. Hierbij is het uiteindelijke doel de doelgroep te motiveren om deel te nemen aan aanbod gericht op het versterken van de basisvaardigheden (taal, reken en computervaardigheden) via het (Digi-)Taal/Leerhuis. Bibliotheek Rivierenland heeft in de gemeente Druten, samen met ROC Rivor, twee camouflagecursussen ontwikkeld en uitgevoerd.

Participatie in de informatiesamenleving - digitale inclusie en digitaal burgerschap

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op ons leven. Wie niet in staat is om digitale middelen te gebruiken, kan niet of minder goed meedoen in de samenleving. Dit heeft effecten voor de werkgelegenheid, voor het sociaal functioneren en voor het contact met de e-overheid. Hierbij staat digitale inclusie centraal: Het is van belang dat iedereen kan meedoen en kan profiteren van digitalisering. Het aanbod digitale vaardigheden van Bibliotheek Rivierenland bestaat uit cursussen en individuele spreekuren. Daarnaast hebben we Informatiepunten Digitale Overheid.

Op het gebied van 21^e-eeuwse vaardigheden concentreren we onze activiteiten in de bibliotheekvestigingen en binnen de diverse kernen van de gemeenten waar we werkzaam zijn. Met het innovatieproject Digitale vaardigheden in de regio 2.0 hebben we de Medialab-dienstverlening verder uitgebreid om een zo groot mogelijk publiek te kunnen bedienen. Van belang hierbij is dat we voortdurend innoveren om inwoners van ons werkgebied te kunnen blijven meenemen in technologische ontwikkelingen. Een van de ontwikkelingen de komende tijd is gericht op het regio breed uitrollen van de programmering van het Medialab en de maakplaats, waarbij ook regionale en lokale samenwerkingen kunnen worden aangegaan.

Met de beoogde programmering voor uiteenlopende doelgroepen, komen de drie genoemde ambities samen.

Activiteiten basisvaardigheden

Basisvaardigheden zijn onmisbaar om mee te kunnen doen in de maatschappij. Bibliotheek Rivierenland speelt met haar dienstverlening een belangrijke rol bij het bevorderen van de informatie- en digitale vaardigheden van de inwoners van regio Rivierenland. Dat is hard nodig omdat de online informatiestroom toeneemt en technologische ontwikkelingen steeds meer vragen van mensen. In samenwerking met gemeenten en lokale partners creëert Bibliotheek Rivierenland producten en diensten om basisvaardigheden van mensen te vergroten. In Coronatijd bleek maar weer eens hoe belangrijk het is om online je zaken te kunnen regelen zoals je boodschappen bestellen of online een afspraak te maken of online contact met elkaar te houden.

Medewerkers digitale vaardigheden werden ingezet om die vaardigheden te bevorderen met behulp van de spreekuren *Eerste Hulp bij Online*; de computercursus voor beginners *Klik en Tik*; de cursus *Digisterker* om te leren omgaan met websites van de lokale overheid en het aanmaken van een DigiD; het spreekuur Informatiepunt Digitale Overheid, en diverse workshops zoals *Veilig (ver)kopen op het internet*, de Corona-app installeren en gebruiken en de QR-code uitprinten of aanvragen per post en de workshop Online kerstkaarten maken. Bij de cursussen *Klik en Tik* en *Digisterker* is de Impactmonitor van Maurice de Greef ingezet.

Leven lang ontwikkelen - basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Veranderingen in de samenleving komen niet alleen voort uit digitalisering en technologische ontwikkelingen. Er zijn ook economische, demografische en sociale ontwikkelingen die gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de arbeidsmarktpositie van mensen. Daardoor is het van belang om mogelijk te maken dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en de eigen vaardigheden kan blijven ontwikkelen. De bibliotheek is een plek voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning en beschikt over een podiumfunctie voor kennisdeling: er vinden talrijke lezingen, workshops, cursussen en bijeenkomsten plaats. De bibliotheek is daarmee voor iedereen een openbare, veilige en laagdrempelige (leer-en ontwikkel) plek. Het gaat zowel over non-formeel als informeel leren. Naast het opdoen van basisvaardigheden (zoals lezen, rekenen, digitale vaardigheden) gaat het ook om het doorontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid

Een leven lang ontwikkelen | Programmering

Onze medewerkers vormen de verbinding tussen de collectie en de mensen voor wie wij werken. Wie bij Bibliotheek Rivierenland werkt, heeft veel en vaak contact met onze klanten. Een nauwe aansluiting is cruciaal. Goede sociale en communicatieve vaardigheden zijn daarmee belangrijke ingrediënten voor het succes van de organisatie. De activiteitenprogrammeurs investeren in de relatie met lokale partners. Door een voortdurende omgevingsanalyse zijn zij in staat zich klantgericht op te stellen en behoefte gestuurd te programmeren. Het accent in de programmering ligt op onderzoek en ontwikkeling van activiteiten waarbij ontwikkeling centraal staat.

2.3 Positionering en Innovatie – de bibliotheek in beeld

Marketing & Communicatie

Open, dichtbij, verbindend en ondernemend. Dat is waar we voor staan. Samen maken we de bieb en de bieb is van iedereen. Iedereen vindt wat anders in de bieb. Iedereen is anders.

Een trouwe lener die al jaren lid is en die iedere maand een rondje doet langs de kasten op zoek naar pareltjes om mee te nemen. Een vader met zijn tweeling van drie jaar op zoek naar leuk en leerzaam vermaak op een woensdagochtend. Iemand die er plotseling alleen voor komt te staan en een weg moet vinden in de digitale wereld. Ouders die ontdekken dat ze gezien worden als hun kind een steuntje kan gebruiken in de wereld van lezen en letters. En wanneer ze dat zelf ook kunnen gebruiken. Een creatieve ontwerper op zoek naar plaats om zijn idee te realiseren, te maken. De betrokken burger met honger naar kennis en ervaringen van anderen. De stamgasten die hun dagelijkse krantje komen doorbladeren en de actualiteit met elkaar doornemen.

Leden, klanten, bezoekers, gebruikers, allemaal zijn ze uniek en hebben ze reden genoeg om naar hun bibliotheek te komen. Sommigen kennen deze zelf al lang. Andere inwoners hebben nog (te) weinig idee van wat de bieb ze allemaal te bieden heeft. Zichtbaarheid op de juiste plaats, op het juiste moment en met de juiste boodschap. Dat is waar we ons dagelijks mee bezig houden. Zichtbaarheid van het totale aanbod van de bibliotheek. Creëren, uitbreiden en onderhouden. Door verbinding, betrokkenheid en interactie. Er zijn veel verhalen te vertellen. Regionaal en lokaal. We staan midden in de samenleving en praten dagelijks met inwoners. Een klein team van marketing- en communicatiespecialisten geeft deze verhalen vorm en een plaats. Samen met de lokale teams wordt kennis gedeeld en worden verhalen en ervaringen uitgewisseld. Landelijke campagnes krijgen een lokale toon. De juiste positionering van de bibliotheek is het vertrekpunt. Onze verhalen en boodschappen worden verspreid via eigen kanalen die constant in ontwikkeling zijn en waar actief gestuurd wordt op interactie. Regionale en lokale media inzet wordt gekoppeld aan gedetailleerde doelgroep analyses en rapportages om een zo groot en gericht mogelijk bereik te creëren met creatief vormgegeven boodschappen. Online en offline content en boodschappen worden zorgvuldig gecombineerd. Er wordt eigen content geproduceerd op basis van constante en herkenbare verhaallijnen die we op social media publiceren. Facebook, YouTube, Instagram, LinkedIn en TikTok. Allemaal een eigen plaats in de mix. Drukwerk en promotiematerialen worden ontworpen en ingezet. Huis-aan-huis communicatie, gerichte advertenties en persberichten. De constante vertaling van het totale aanbod van de bibliotheek naar een juiste vorm en plaats op de website. Langer lopende cross mediale campagnes. Periodieke interactie door middel van een nieuwsbrief. Allemaal slechts een greep uit de volle communicatietoolkit. Een toolkit die constant aangevuld, uitgebreid en geoptimaliseerd wordt. Herhaling en herkenning. Alles versterkt elkaar. Ook binnen marketing hebben we de doelstellingen die we onszelf gesteld hadden niet kunnen halen. Als gevolg van de sluiting en door een landelijke campagne was er onvoldoende tijd beschikbaar om te werken aan de regionale campagne. We gaan dit in 2022 uitvoeren, waar we de reservering uit 2020 voor aanwenden.

Implementatie Bibliotheekwerk Buren

Als gevolg van het feit dat we dicht moesten en de gevolgen van de pandemie voor alle partners en mogelijke partners, heeft de implementatie van het bibliotheekwerk een achterstand opgelopen.

We hebben afgesproken om vraaggericht en zorgvuldig te werken. Dat betekent dat we heel sterk kijken naar de behoefte van inwoners op het gebied van collectie, activiteiten en afhaalpunten. Hierdoor zijn nog niet alle zaken gerealiseerd. We willen daarom van het restant van de implementatiebudgetten een deel laten staan om de implementatie in 2022 af te kunnen ronden. Het betreft een bedrag van 31.203 euro, wat we in de jaarstukken van 2022 zullen verantwoorden. Het overige deel betalen we terug aan de gemeente Buren, dat is 50.000 euro.

Projecten in 2021

Niet alle projecten en diensten van Bibliotheek Rivierenland worden gefinancierd door de gemeente. Om te kunnen door ontwikkelen en om nieuwe dingen te kunnen proberen, vraagt de Bibliotheek ook regelmatig subsidie bij landelijke of regionale organisaties aan.

En bij sommige projecten draait het niet om extra middelen, maar juist om samenwerking en extra ureninzet. Ook daar zetten wij ons als Bibliotheek graag voor in.

Koninklijke Bibliotheek - Digitale Inclusie

In november 2019 hebben we een positieve beschikking gekregen van de Koninklijke Bibliotheek inzake onze aanvraag Digitale Inclusie ondersteuning van kwetsbare burgers 2019-2021. In het jaar 2019 hebben we € 6.991,35 ontvangen, in het jaar 2020 € 11.652,25 en in het jaar 2021 € 18.643,60. De totale subsidie bedraagt € 37.287,20.

Dit project is in 2021 afgerond en is volledig besteed aan externe kosten en interne uren.

Innovatieprojecten

In 2021 werkten we aan de volgende projecten met behulp van extra financiering: Proeftuin Leesoffensief (v)mbo in de regio

Proeftuin Leesoffensief (v)mbo in de regio

Voor dit project hebben we middelen ontvangen van de Provincie Gelderland. Deze middelen worden uitgekeerd via de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB). We hebben dit project uitgevoerd in samenwerking met Helicon Geldermalsen en Cambium Zaltbommel, locatie De Waard en met studenten van het Praktijklab van ROC Rivor. Door Corona is het project t/m december 2021 verlengd en is de eindrapportage opgeleverd.

De doelstelling was het verhogen van geletterdheid van jongeren, zodat meer jongeren de school verlaten met het minimale vereiste niveau van geletterdheid (niveau 2F). Om dit te realiseren zetten we op twee scholen een proeftuin op. De basis van de proeftuin bestond uit een aantrekkelijke en toegankelijke collectie van boeken waarmee verschillende leesbevorderende activiteiten uitgevoerd werden, die zowel gericht zijn op de leerlingen/studenten als op het onderwijzend personeel. Daarnaast wilden we een regionale denktank organiseren.

In deze denktank zou er kennis gedeeld worden over het taalniveau en de leesontwikkeling van jongeren binnen regio Rivierenland. In de proeftuin is er gezocht naar leesambassadeurs die de jongeren kunnen bereiken en hen een positieve leesimpuls kunnen geven.

Resultaten

Tijdens de Coronaperiode konden we niet fysiek aanwezig zijn op de vmbo-school en hebben we digitaal lesgegeven, dit gaf helaas niet het gewenste eindresultaat. Op het MBO zijn de lessen zowel digitaal als fysiek gegeven en is het leesplezier met 75% toegenomen. We hadden tot de zomervakantie een regionale denktank van zes leesambassadeurs gericht op het verspreiden van leesplezier. Corona gooide bij geplande ontmoetingen steeds roet in het eten en uiteindelijk is er vanuit deze groep een duo leesambassadeurs overgebleven, die nu nog actief zijn als onze eerste TikTokers en die werken aan #BoekTok content voor dit kanaal: Alex & Amber. Op de beide proeftuinscholen (zowel vmbo als mbo) zijn we inmiddels actief met een leescoach betaald uit middelen verkregen via de school.

Praat Mee

Voor dit project hebben we *Tel mee met Taal* middelen ontvangen. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met ROC Rivor, Mozaïek Welzijn en Gemeente Tiel. De einddatum van het project is 30 juni 2022.

Bij het werken op locatie (binnen de peuteropvang) als lees-/mediacoach voor het jonge kind, als BoekStartcoach op het consultatiebureau of bij de begeleiding van *Boek op Bezoek* (voorleesproject bij gezinnen thuis), ontmoeten we veel moeders. Een deel van deze moeders (laagtaalvaardig, met een migratieachtergrond) geeft aan dat ze het Nederlands praten missen. De kinderen gaan naar school, de man gaat naar het werk en zij zijn thuis. Uiteraard zijn er allerlei mogelijkheden om te oefenen met het Nederlands, maar we zien vaak dat deze drempel toch nog te groot is voor deze vrouwen. Zij hebben bijvoorbeeld hun inburgering wel gedaan, maar doen er later weinig mee en gaan hard achteruit in de taalvaardigheid. Om dan in een talig traject te stappen, waar gelezen en geschreven moet worden, vinden zij te spannend. Om hierop in te spelen, willen we een ondersteuningsgroep opzetten waar deze moeders hun Nederlandse spreek- en luistervaardigheid kunnen oefenen in een vertrouwde omgeving. Aan het einde van 20 weken is het doel dat deze moeders:

- vrijer worden in het gebruiken van de Nederlandse taal;
- beter met een leerkracht en/of dokter kunnen communiceren over hun kind(eren);
- aan het begin staan van een leertraject bij bijvoorbeeld het Leerhuis Tiel, het ROC of de Bibliotheek.

Resultaten

- Het eerste traject is gestart en werd in februari 2022 afgerond. Aan dit traject deden 9 moeders mee. Met deze moeders wordt gekeken naar vervolgmogelijkheden om te leren.
- Er zijn al moeders geworven voor traject 2. Dit traject is gestart in februari 2022.
- Alle lessen worden uitgewerkt, zodat we het traject ook eventueel in andere gemeenten kunnen inzetten.
- Er is een eenvoudige vragenlijst opgesteld om het effect van het traject te kunnen meten.
- Na de einddatum (30 juni 2022) zal een uitgebreide verantwoording worden gemaakt. De resultaten zullen uiteindelijk ook met alle gemeenten gedeeld worden.

Innovatiekamer Rivierenland

Voor de innovatiekamer ontvingen we subsidie van de Rijksoverheid. Deze subsidie wordt uitgekeerd via Stichting ABC. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met ROC Rivier en de gemeente Tiel.

De afgelopen jaren is de vraag naar taalambassadeurs flink gegroeid in Rivierenland. Steeds meer organisaties zetten taalambassadeurs in voor presentaties gericht op bewustwording en/of voor een testpanel dat kijkt naar communicatiemiddelen. Tegelijkertijd merken we dat het moeilijk is om voldoende nieuwe taalambassadeurs te vinden. Dit is niet alleen een probleem in Rivierenland, maar speelt in heel Nederland. Daarom heeft de landelijke belangenbehartigingsorganisatie voor taalambassadeurs, Stichting ABC, subsidie aangevraagd bij de Rijksoverheid om 14 innovatiekamers te starten. Rivierenland is één van deze innovatiekamers. Het project liep tot 31 december 2021.

Resultaten

- 5 nieuwe taalambassadeurs in regio Rivierenland
- 1 training aan de groep met nieuwe taalambassadeurs
- Een uitgewerkte werkwijze (procesbeschrijving) voor Rivierenland
- Het werken met Taalambassadeurs is opgenomen in het aanvalsplan laaggeletterdheid van de regio. Daarnaast is er een samenvatting van dit plan op taalniveau B1 geschreven.
- We krijgen in 2022 geld (via de regio) voor de voortzetting van de Innovatiekamer.
- De Taalmeidenvlog van taalambassadeurs Addy en José
- Warme relaties met de instanties waar we taalambassadeurs hebben ingezet. Bij Werkzaak Rivierenland gaan we zelfs een maandelijks testpanel organiseren.

Hoger bereik door inzet Mobiel Digi-Taalhuis

Voor dit project hebben we middelen ontvangen van de Provincie Gelderland. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met Gemeente West Maas en Waal, Sociom, Vluchtelingenwerk Oost-Nederland, ROC Rivier, Werkcoöperatie West Maas en Waal, en GGD Gelderland-Zuid.

Ons doel was om met de inzet van het mobiel Digi-Taalhuis in de gemeente West Maas en Waal in de periode 2019-2021 meer laaggeletterde inwoners, vindplaatsen en potentiële taalvrijwilligers te bereiken, teneinde bewustwording te creëren en daarmee het taboe te doorbreken. Daarnaast wilden we het netwerk van partners versterken.

Resultaten

Bewustwording hebben we zeker gecreëerd door op allerlei plekken en evenementen (waar het kon tijdens Corona) aanwezig te zijn en het gesprek aan te gaan met inwoners. Op deze manier hebben we het (mobiel) Digi-Taalhuis West Maas en Waal op de kaart gezet. Ook lezen we in de *Week van Lezen en Schrijven* altijd voor op peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen. Hiermee bereikten we jaarlijks tussen de 215-248 kinderen en hun ouders. Of we ook het taboe hebben kunnen doorbreken is eigenlijk niet te zeggen. Het taboe is er nog steeds. Maar we hebben er wel voor gezorgd dat meer mensen met het onderwerp in aanraking zijn gekomen.

Wat de versterking van het netwerk betreft hebben we diverse presentaties en bijeenkomsten georganiseerd bij netwerkpartners op locatie. Zo hebben we voor vier seniorenverenigingen een presentatie gegeven over de mogelijkheden van het Digi-Taalhuis. Deze vier bijeenkomsten zijn bezocht door 66 deelnemers. Een deel van deze deelnemers hebben zich ook opgegeven voor leertrajecten. Zo gaan we in 2022 in Dreumel voor 16 deelnemers *Klik en Tik* cursussen organiseren.

Informatiepunt Digitale Overheid

Hiervoor ontvingen we een financiële bijdrage van de Manifestgroep-partijen. Deze bijdrage wordt uitgekeerd via de Koninklijke Bibliotheek (KB). Het programma wordt uitgevoerd met diverse regionale en lokale partners.

Maar liefst 4 miljoen mensen vinden het lastig om overheidszaken via de computer te regelen. Mensen die hier hulp bij nodig hebben, kunnen terecht bij de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) die bibliotheken hebben ingericht. Het IDO komt voort uit een samenwerking tussen de Koninklijke Bibliotheek, de Nederlandse bibliotheken en Manifestgroep-partijen (de Belastingdienst, CAK, CBR, CIZ, CJIB, DUO, Huurcommissie, LBIO, Logius, RVR, RDW, SVB en UWV). Via een landelijk convenant zijn voor de periode 2019-2021 middelen vrij gekomen om te experimenteren met het IDO.

Resultaten

Bibliotheek Rivierenland heeft in 2019 twee fysieke IDO's geopend in Tiel en Beneden-Leeuwen. Het IDO biedt hulp voor iedereen die vragen heeft over DigiD of het gebruik van de websites van de overheid. Mensen zijn welkom zonder afspraak, ze hoeven geen lid te zijn van de bibliotheek en de hulp is gratis. In 2021 hebben we in totaal 116 bezoekers geholpen met hun vragen omtrent de digitale overheid.

Maar natuurlijk worden er niet alleen hulpvragen gesteld tijdens de openingstijden van de IDO's in Tiel en Beneden-Leeuwen. In de tweede helft van 2021 kregen wij in alle vestigingen ontzettend veel hulpvragen omtrent de coronapas. In totaal hebben we 439 mensen geholpen met het installeren van de Corona-app of het uitdraaien van de QR-code op papier.

Toekomst

In 2022 gaan wij het IDO verder uitrollen naar alle gemeenten in ons werkgebied. In de vestigingen met full service openingstijden is het straks mogelijk om hulpvragen te stellen

over de digitale overheid. Dit betekent dus dat het IDO straks een onderdeel is van onze basisdienstverlening. Hetgeen mogelijk wordt gemaakt door een landelijke subsidie via de Manifestgroep-partijen.

Project 21^e-eeuwse vaardigheden in de regio 2.0

Voor dit project hebben we middelen ontvangen van de Provincie Gelderland. Deze middelen worden uitgekeerd via de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB).

In 2021 zaten we in de afrondingsfase van dit omvangrijke project, waarvoor we provinciale innovatiesubsidie hebben ontvangen. Nieuwe media en technologieën zijn niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Technologie ontwikkelt zich in rap tempo waarbij de mogelijkheden eindeloos lijken. Met de Medialabactiviteiten in de bibliotheek streven we ernaar dat iedereen, van jong tot oud, zich vertrouwd, zelfverzekerd én geïnspireerd voelt rond deze nieuwe (digitale) media en technologie. De handvatten die je hiervoor nodig hebt noemen we 21e eeuwse vaardigheden. De bibliotheek biedt met het Medialab de mogelijkheid om deze 21e eeuwse vaardigheden op een laagdrempelige manier te ontwikkelen middels activiteiten binnen drie thema's: Techniek, Programmeren en Maken.

Resultaten

- Toekomstvisie op hoe Bibliotheek Rivierenland met behulp van haar Medialab-programmering mensen kan ondersteunen bij het versterken van 21^e-eeuwse vaardigheden.
- Marketingcommunicatieplan, zowel voor de interne als externe communicatie en promotie van de Medialab-programmering.
- Voor het gebruik van alle hard- en software is een werkwijze facilitaire en logistieke zaken opgesteld.
- Er is een mobiele Medialab-kar ontwikkeld en geproduceerd waarmee we Medialab-activiteiten makkelijker op alle vestigingen van Bibliotheek Rivierenland kunnen uitvoeren.
- Er is een uitgebreid educatieprogramma voor basisonderwijs is ontwikkeld, gepubliceerd in een brochure.
- Er is een workshop- en activiteitenprogramma voor alle leeftijden ontwikkeld, dat kan worden ingepland en uitgevoerd op alle locaties; dit gebeurt vanaf september 2021.
- Er is een samenwerking opgezet met Zinder Educatie in de vorm van een gezamenlijk cursusaanbod dat in september 2021 gestart is.
- De samenwerking met ROC Rivor is verdiept en nieuwe samenwerkingen met bijvoorbeeld Willems Techniek zijn uitgezet en worden verder onderzocht.
- Er is een vernieuwde Medialab-pagina op de website van Bibliotheek Rivierenland.
- Veelvuldig is er digitale content is ontwikkeld voor het Youtube kanaal van Bibliotheek Rivierenland, waarop wekelijks werd gepubliceerd gedurende de Corona-periode.
- Nieuwe educatieve materialen en apparaten zijn aangeschaft om de vernieuwde en uitgebreide programmering mee uit te kunnen voeren.
- Tijdens de sluiting door Corona hebben we het product *Maaktasjes* ontwikkeld, die in elke gemeente zijn ingezet.
- De interne samenwerking tussen de verschillende disciplines en specialismen is versterkt door het gezamenlijk ontwikkelen van ondersteuningsprogramma's zoals de *Biebclub Vakantieklass* en *Vlot en Vloeiend lezen*, die in alle gemeentes zijn aangeboden en uitgevoerd.

De bibliotheek als Makersplaats

Aanvullend aan de programmering van het Medialab, zijn we verkennend aan de slag gegaan met het faciliteren van een Makersplaats in Tiel, een lokale werkplaats om zelf dingen te maken. De plek is voorzien van apparaten als 3D printers, een vinylsnijder en een

lasercutter. Deze Makersplaats is gefinancierd met behulp van middelen uit een PICA subsidie die ons is toegekend door de Koninklijke Bibliotheek. Programmering van Makersplaatsactiviteiten wordt zodra mogelijk, evenals de Medialab-activiteiten, zoveel mogelijk regiobreed gerealiseerd.

3. Vooruitblik

De voortdurende doorontwikkeling en innovatie van onze programma's is absoluut noodzakelijk. Door de pandemie en zeer recent een oorlog, zijn er ontwikkelingen in onze maatschappij, die zich feitelijk al jaren manifesteren als een aanval op onze democratie. De door de agressor gefinancierde, op nepnieuws gebaseerde, opkomst van extreem rechtse populistten in heel Europa en Amerika, lijkt de ontwrichting van onze democratie als doel te hebben. Een zeer risicovolle ontwikkeling waarvan de gevolgen niet te overzien zijn. De afgelopen jaren blijkt dat het voor veel mensen lastig is om te beoordelen welke informatie juist is en waar het echte nieuws te vinden. Meningingen worden gebracht als feiten en op social media is de verspreiding van nepnieuws erg groot. Grenzen vervagen. De kloof lijkt groter dan ooit.

Voor onze inwoners, onze klanten, leden, bezoekers en gebruikers

Duiding en curatie

Wat we als bibliotheek kunnen doen is mensen leren op zoek te gaan naar feiten en deze op juistheid te toetsen. Daarnaast duiding te geven aan de informatie. Door te werken vanuit onze collectie, betrouwbare informatie vinden en deze toetsen. De collectie wordt aangevuld met relevante programmering van informatieavonden en bijeenkomsten van en door mensen die kennis en betrouwbare informatie kunnen delen en toevoegen in en aan de lokale en regionale samenleving.

De rol van de bibliotheek hierin is niet alleen het helpen vinden van de juiste (digitale) informatie, maar vooral ook het duiden hiervan. Het overgrote deel van de vragen die inwoners aan ons stellen betreft digitale zaken. De ontwikkelingen op dit gebied gaan zo hard dat iemand met goede digitale vaardigheden deze al nauwelijks kan bijhouden. Dat betekent dat naar verwachting ook hier een kloof zal blijven bestaan. We gaan als eerste stap in 2022 het IDO uitrollen in het hele werkgebied. Echter daar stopt deze ontwikkeling niet. In programmering, in collectioneren en in het verbinding zoeken met de inwoners zullen we moeten blijven investeren.

Wat binnen de bibliotheeksector zichtbaar wordt is dat we in een transitie zijn naar een maatschappelijke bibliotheek.

Niet zozeer een servicegerichte organisatie maar een organisatie die de inwoners en hun omgeving centraal stelt. Samen met partners, want we blijven uiteraard wel in onze eigen rol. Dat betekent andere dingen doen, meer in de regierol wat betreft gebouw en gebruik, veel meer actualiteit en contentcuratie en het faciliteren van groepen en community's.

Onze gezinsaanpak is een voorbeeld van een gewijzigde aanpak om meer impact en resultaten te behalen. De eerste resultaten van onze aanpak lijken effectief. We zullen hiermee verder gaan en deze aanpak verder implementeren en ontwikkelen. Eind 2024 krijgen de gemeenten de regierol op het gebied van de gezinsaanpak.

Marketing

De routine van inwoners is veranderd. We gaan inzetten op een grootschalige campagne om nieuwe leden en gebruikers te werven. Hierbij zullen we ons met name richten op het laaghangend fruit om in Betuwse termen te blijven. En blijven we inzetten op de zichtbaarheid van onze activiteiten, producten en diensten, waarbij we de interactie en het gesprek met onze klantgroepen steeds meer opzoeken en uitbreiden.

Met de gezinsaanpak zetten we in op het duurzame bereik van de kwetsbare groepen. Maar daar stopt de preventie niet. Kinderen en jongeren hebben hierbij prioriteit. We zullen met de doelgroep samen vorm geven aan deze campagnes en deze groepen steeds meer en actiever betrekken bij hun bibliotheek.

Vernieuwend en onorthodox. Ook hiervoor hebben we een reservering gemaakt in 2020 die we in 2022 zullen aanwenden.

Ontwikkeling van onze medewerkers en vrijwilligers

Dit alles vraagt andere capaciteiten van onze medewerkers. De traditionele opleiding tot bibliothecaris bestaat al een tijd niet meer. Landelijk werken we hard aan een alternatief, opgebouwd in pragmatische modules. Gelukkig krijgt het bibliotheeknetwerk met de landelijke, op de drie maatschappelijke opgaven gebaseerde netwerkagenda, provinciaal en landelijk steeds meer vorm. Er is meer verbinding en het onderling delen breidt zich steeds meer uit. Door ons te verdiepen in de aanpak van bibliotheken die al langer bezig zijn met dit onderwerp, gaan we de gewenste veranderingen vormgeven. Stap voor stap.

Het afgelopen jaar zag Bibliotheek Rivierenland weer een aantal medewerkers uitstromen en ook maar liefst vijftien nieuwe collega's kwamen onze teams versterken. Dat betekent dat we moeten blijven investeren in opleiding en ontwikkeling van nieuwe medewerkers die samen met ons de noodzakelijke veranderingen kunnen vormgeven. We halen nieuwe kennis binnen, noodzakelijk voor de doorontwikkeling van onze organisatie.

De ontwikkeling en opleiding van onze vrijwilligers heeft ook onze aandacht nodig. Die is in 2021 door de gevolgen van de pandemie niet opgepakt. Dit gaan we in 2022 doen. We hebben de wens met diverse functieprofielen te gaan werken, waardoor we vrijwilligers beter en langer aan ons kunnen binden en ook het werk voor hen boeiend houden.

Alle veranderingen maken dat mogelijk niet alle medewerkers deze ontwikkelingen kunnen of willen volgen. We zullen de nadruk leggen op meer sturing op impact en resultaat. In 2022 start een leer en ontwikkeltraject om de gewenste doelstellingen te behalen.

In 2022 evalueren we eerst de organisatiewijzigingen die in 2019 zijn doorgevoerd.

We zullen dat op basis van alle huidige ontwikkelingen ons beleidsplan voor de jaren 2023 - 2024 aanpassen. We zullen een doorontwikkelplan maken om de doelstellingen en ambities te kunnen halen. Vandaar dat we vanuit de resultaatbestemming 2021 de reservering voor innovatie/doorontwikkeling nieuwe visie aanzienlijk moeten verhogen. We voegen 94.830 toe aan deze reservering. Om alle noodzakelijke veranderingen met betrekking tot de maatschappelijke doelstellingen ook door te kunnen voeren.

Inspelen op Risico's

In 2019 is er een *Risico Evaluatie en Inventarisatie* uitgevoerd. Actiepunten uit deze evaluatie staan deels nog open. Daarnaast is een aantal van onze locaties dringend toe aan een make-over, waarbij we zullen voorzien in uitbreiding van studieplekken en stilteplekken, waar in een aantal locaties steeds meer vraag naar is.

We zetten onverminderd in op een gezonde bedrijfsvoering en efficiënte processen. Als eigen risicodragers voor verzuim moeten we de bestemmingsreserve verhogen om vervanging in te kunnen zetten waar nodig. Het kort ziekteverzuim is laag. Daarentegen worden collega's helaas geregeld met langdurige ernstige ziektes geconfronteerd. Daar hebben we voldoende weerstandsvermogen voor nodig.

4. Financiën

In control

De financiën van Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland waren in het afgelopen jaar wederom 'in control', ondanks dat het jaar opnieuw overschaduwde werd door diverse maatregelen met betrekking tot het coronavirus.

Stichting Bibliotheek Rivierenland heeft het boekjaar 2021 met een positief resultaat weten af te sluiten door met name de begrote inkomsten te realiseren door het aanbieden van alternatieve dienstverlening en daarnaast scherp te sturen op de bedrijfslasten.

Het bestuur heeft besloten om een groot deel van het resultaat ad. € 112.287,- toe te voegen aan de algemene reserve, om zo het weerstandsvermogen van de organisatie te verhogen.

Daarnaast is er dotatie gedaan aan de bestemmingsreserve ziekteverzuim ad. € 7.105,- in verband met het gestegen brutoloon alsook een dotatie aan het bestemmingsfonds Implementatie nieuwe visie ad. € 94.830,- om de noodzakelijke veranderingen binnen de organisatie mogelijk te maken.

Resultaat en Eigen Vermogen

Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland sluit 2021 af met een positief resultaat van € 214.222, dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve alsook aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve bedraagt ultimo boekjaar 2021 € 384.189. De bestemmingsreserve bestaat ultimo boekjaar 2021 uit een reserve ten behoeve van dekking ziektekosten personeel ad. € 96.475,-, een reserve ten behoeve van de implementatie van de nieuwe visie ad. € 135.714, een reserve ten behoeve van ontwikkeling personeel en vrijwilligers ad. € 77.000, een reserve ten behoeve van collectie ad. € 50.000 en een reserve ten behoeve van marketing ad. € 25.000.

Het Eigen Vermogen is positief en door de dotatie nagenoeg voldoende (€ 222.695) voor een organisatie van deze omvang; het eigen vermogen blijft binnen de daarvoor door subsidiegevers (10%) gestelde kaders.

Solvabiliteit & liquiditeit

De solvabiliteit (verhouding eigen vermogen ten opzichte van het vreemd vermogen) is met 1,49 voldoende. Van het totale vermogen per 31 december 2021 van € 2.304.012 is er € 1.378.089 aan Eigen Vermogen en € 925.923 aan Vreemd Vermogen. Ten opzichte van 31 december 2020 zijn de liquide middelen toegenomen tot een bedrag van € 1.383.289. De quick-ratio en current-ratio (Verhouding vlottende activa ten opzichte van vreemd vermogen op korte termijn, er zijn geen voorraden) is met 1,77 voldoende.

II BALANS PER 31-12-2021

	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	667.406	772.933
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	253.367	346.148
Liquide middelen	1.383.239	1.199.314
	<u>2.304.012</u>	<u>2.318.395</u>
	=====	=====
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	222.695	110.408
Bestemmingsreserve	384.189	282.254
Bestemmingsfonds	771.205	950.347
Vreemd vermogen		
Kortlopende schulden	925.923	975.386
	<u>2.304.012</u>	<u>2.318.395</u>
	=====	=====

III STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Exploitatie 2021	Exploitatie 2020	Begroting 2021
BATEN			
Subsidies	5.086.136	4.627.187	4.957.000
Inkomsten Bibliotheek	666.086	680.040	675.000
Specifieke dienstverlening	66.565	77.869	40.000
Overige baten	160.078	141.679	159.500
Onttrekking / bijdrage uit de reserve	0	0	0
Totaal der baten	5.978.865	5.526.775	5.831.500
LASTEN			
Personeelskosten	2.967.807	2.753.616	2.938.000
Huisvestingskosten	1.174.921	1.108.277	1.169.000
Collectie en media	750.553	635.348	805.000
Automatiseringskosten	331.982	344.142	362.000
Specifieke kosten	287.461	206.726	265.000
Administratiekosten	101.222	124.983	118.000
Bestuurskosten	110.862	85.670	117.000
Transportkosten	25.032	26.121	40.000
Overige kosten	14.803	28.498	17.000
Totaal der lasten	5.764.643	5.313.381	5.402.000
Resultaat boekjaar	214.222	213.394	500
MUTATIES ALGEMENE RESERVE			
Dotatie algemene reserve	-112.287	0	0
MUTATIES RESERVES			
<i>Mutaties bestemmingsreserve</i>			
Bestemmingsreserve ziekteverzuim	-7.105	-50.620	0
Bestemmingsreserve implementatie nieuwe visie	-94.830	-10.774	0
Bestemmingsreserve ontwikkeling	0	-77.000	0
Bestemmingsreserve collectie	0	-50.000	0
Bestemmingsreserve marketing	0	-25.000	0
	-101.935	-213.394	0
MUTATIES BESTEMMINGSFONDS			
Dekking afschrijvingslasten	131.081	132.530	0
Ontvangen reservering afschrijvingslasten	-32.362	-15.000	0
Ontvangen doelsubsidies	-122.447	-130.694	0
Gerealiseerde doelsubsidies	117.845	171.031	0
	94.117	157.867	0
Reeds verdisconteerd in exploitatie	-94.117	-157.867	0
	0	0	500

IV KASSTROOMOVERZICHT 2021

Kasstroom

Resultaat boekjaar	0	
Afschrijvingskosten	167.348	
Mutatie algemene reserve	112.287	
Mutatie bestemmingsreserve	101.935	
Mutatie bestemmingsfonds	-179.142	
Mutatie voorzieningen	0	
	<hr/>	202.428

Operationele kasstroom

Afname/toename kortlopende schulden	-49.463	
Toename/afname vorderingen	92.781	
	<hr/>	43.318

Investeringskasstroom

Investerings	-86.483	
Desinvesterings	24.662	
	<hr/>	-61.821

Financieringskasstroom

Afname/toename langlopende schulden	0	
		0

Toename/afname liquide middelen		<hr/> 183.925 =====
---------------------------------	--	------------------------

Beginstand liquide middelen	1.199.314
Eindstand liquide middelen	<u>1.383.239</u>
	<hr/> 183.925 =====

V TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Algemene toelichting

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven (RJK C1).

Grondslagen voor de balanswaardering

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten. Er wordt afgeschreven vanaf 1 januari na het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingspercentages:

Inrichting en inventaris 5 tot 10 jaar	10 - 20%
Automatisering zelfservice	14,29%
Automatisering internetwerkplekken en apparatuur	20%

De van overheid ontvangen bijdragen voor investeringen worden op de balans gezet. Hiervan worden in de toekomst de afschrijvingslasten van de investeringen gedekt.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve

Deze reserves worden gevormd door (een deel van) het voordelig resultaat van enig jaar te bestemmen voor een toekomstige investering en/of activiteit. Per categorie wordt haar aandeel in deze reserves toegelicht.

Pensioenvoorziening

De pensioenregeling van Bibliotheek Rivierenland is een toegezegd-pensioenregeling, waarbij het ouderdomspensioen een middelloon bevat, en de regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB). Omdat de Bibliotheek geen verplichting heeft tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, is in de jaarrekening de pensioenregeling verwerkt als zijnde een toegezegde bijdrageregeling.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en de lasten van enig verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en van over de omzet geheven belastingen, alsmede baten uit hoofde van giften, (huur)subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Contributie restitutieverplichting

Op basis van de ontvangen contributies met geldigheidsduur van één jaar is per einde boekjaar een reservering opgenomen ter hoogte van de omvang van de lidmaatschapsmaanden voor het nieuwe boekjaar.

VI TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Verloop materiële vaste activa (MVA)

	Inrichting en inventaris	Automatisering	Totaal
Boekwaarde 31-12-2020	607.024	165.909	772.933
Investeringen 2021	20.754	65.729	86.483
Desinvesteringen	0	-24.662	-24.662
Correctie inventaris naar automatisering	0	0	0
Afschrijvingen 2021	-144.877	-22.471	-167.348
Boekwaarde 31-12-2021	<u>482.901</u>	<u>184.505</u>	<u>667.406</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.678.937	266.521	1.945.458
Aanschafwaarde vaste activa	<u>2.161.838</u>	<u>451.026</u>	<u>2.612.864</u>
Boekwaarde 31-12-2021 excl. MVA i.u.	482.901	184.505	667.406
Investeringen 2021 / MVA i.u. 2021	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2021	<u>482.901</u>	<u>184.505</u>	<u>667.406</u>

31-12-2021

31-12-2020

ACTIVA**Materiële vaste activa**

Inrichting en inventaris	482.901	607.024
Automatisering	184.505	165.909
	<hr/>	<hr/>
	667.406	772.933

Verzekerde waarden

Gebouwen en terreinen	176.964	
Inrichting en inventaris	1.778.300	
Collectie en media	3.949.000	
Automatisering	393.488	
	<hr/>	
Verzekerde waarde materiële vaste activa	6.297.752	

31-12-2021

31-12-2020

ACTIVA

Vlottende activa

Debiteuren

Debiteuren	126.309	86.200
Debiteuren subsidie gemeenten	0	5.772

	<u>126.309</u>	<u>91.972</u>
--	----------------	---------------

Belastingen en premies

Te vorderen omzetbelasting	108.001	48.554
----------------------------	---------	--------

Vooruitbetaalde kosten

Vooruitbetaalde bedragen	4.163	29.249
--------------------------	-------	--------

Overige vorderingen

Waarborgsommen	750	750
Transitorische activa	14.144	0
Te ontvangen doelsubsidies	0	175.000
Overige vorderingen en overlopende activa	0	623

	<u>14.894</u>	<u>176.373</u>
--	---------------	----------------

Totaal vorderingen en overlopende activa

	253.367	346.148
--	----------------	----------------

Liquide middelen

Kas	5.545	2.305
Bank	1.377.694	1.197.009

	<u>1.383.239</u>	<u>1.199.314</u>
--	------------------	------------------

Totaal vlottende activa

	1.636.606	1.545.462
	=====	=====

TOTAAL ACTIVA

	2.304.012	2.318.395
	=====	=====

PASSIVA**Eigen vermogen****Eigen Vermogen**

Eigen vermogen / algemene reserve	222.695	110.408
-----------------------------------	---------	---------

Verloopstaat eigen vermogen / algemene reserve

Beginsaldo boekjaar	110.408	110.408
---------------------	---------	---------

Mutaties boekjaar	112.287	0
-------------------	---------	---

	<u>222.695</u>	<u>110.408</u>
--	----------------	----------------

Bestemmingsreserve (vrij besteedbaar)

Ziekteverzuim	96.475	89.370
---------------	--------	--------

Implementatie nieuwe visie	135.714	40.884
----------------------------	---------	--------

Ontwikkeling personeel en vrijwilligers	77.000	77.000
---	--------	--------

Collectie	50.000	50.000
-----------	--------	--------

Marketing	25.000	25.000
-----------	--------	--------

	<u>384.189</u>	<u>282.254</u>
--	----------------	----------------

Verloopstaat bestemmingsreserve

Beginsaldo boekjaar	282.254	68.860
---------------------	---------	--------

Toegevoegd dekking van ziekteverzuim	7.105	50.620
--------------------------------------	-------	--------

Toegevoegd implementatie nieuwe visie	94.830	10.774
---------------------------------------	--------	--------

Toegevoegd ontwikkeling personeel en vrijw.	0	77.000
---	---	--------

Toegevoegd collectie	0	50.000
----------------------	---	--------

Toegevoegd marketing	0	25.000
----------------------	---	--------

Eindsaldo boekjaar	<u>384.189</u>	<u>282.254</u>
--------------------	----------------	----------------

PASSIVA**Bestemmingsfonds (niet vrij besteedbaar)**

Inrichting Tiel	209.657	221.683
Inrichting Culemborg	71.828	94.800
Inrichting Kerkdriel	0	186
Inrichting Dreumel	131	4.305
Inrichting Zaltbommel	10.544	24.559
Inrichting Beesd	3.838	15.246
Inrichting Ammerzoden	7.958	12.214
Inrichting Opheusden (Neder-Betuwe)	12.387	19.346
Inrichting Ochten (Neder-Betuwe)	5.141	8.464
Inrichting Ophemert (West Betuwe)	6.425	9.799
Inrichting Geldermalsen (West Betuwe)	72.279	91.604
Inrichting Haaften (West Betuwe)	9.418	12.976
Inrichting Beneden-Leeuwen (West Maas en Waal)	20.373	25.466
Inrichting Druten	7.482	9.352
Inrichting Asperen	2.191	2.522
Inrichting Buren	15.964	0
Huisvesting Neder-Betuwe	9.522	4.012
Huisvesting Culemborg	28.229	8.725
Huisvesting Tiel	9.386	4.722
Huisvesting Maasdriel	7.063	4.921
Huisvesting West Betuwe	29.023	7.212
Huisvesting West Maas en Waal	4.610	2.887
Huisvesting Druten	3.047	1.502
Huisvesting Zaltbommel	926	3.122
Huisvesting Buren	1.356	0
Ontvangen subsidies voor afschrijvingen MVA projecten	5.426	7.235
Bestemmingsfonds SamenWel!	0	5.000
Bestemmingsfonds Buren	31.203	175.000
Terug te betalen subsidie implementatie gemeente Buren	50.000	0
Overheveling subsidie voor projecten die komend boekjaar worden uitgevoerd	135.798	173.487
	<u>771.205</u>	<u>950.347</u>
	=====	=====

Bestemmingsfondsgelden zijn geormerkte middelen (van derden) voor de dekking van de (kapitaal)lasten van de reeds gedane of toekomstige investeringen, alsook doelsubsidies welke nog niet zijn gerealiseerd. Deze zijn dus niet vrij besteedbaar.

Verloopstaat bestemmingsfonds

Beginsaldo 1 januari 2021	950.347
Toegevoegd voor dekking van afschrijvingen:	32.362
Onttrokken voor dekking van afschrijvingen	-131.081
Toegevoegd inzake huisvesting gemeenten	56.059
Onttrokken inzake implementatie Buren	-93.797
Onttrokken inzake projecten	-155.132
Toegevoegd inzake projecten	112.447
	<u>771.205</u>
Eindsaldo 31 december 2021	771.205
	=====

31-12-2021

31-12-2020

PASSIVA**Vreemd vermogen****Kortlopende schulden**

Crediteuren	235.322	103.851
Te betalen belastingen en premies:		
Loonheffing en sociale lasten	84.348	88.785
Pensioenpremie	34.407	75.325
	<u>118.755</u>	<u>164.110</u>
Vooruit ontvangen contributies	300.759	309.329
Overlopende passiva en overige schulden op korte termijn		
Reservering vakantiegeld	94.814	85.558
Reservering vakantiedagen	103.725	82.764
Te betalen accountantskosten	18.000	16.800
Te betalen nettolonen / transitievergoedingen	0	9.266
Transitorische passiva	54.548	203.708
	<u>271.087</u>	<u>398.096</u>
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	925.923	975.386
TOTAAL PASSIVA	2.304.012	2.318.395
	=====	=====

VII NIET IN DE BALANS OPGENOMEN REGELINGEN

Voor de gebouwen zijn huurverplichtingen aangegaan die jaarlijks € 834.506 bedragen.
De looptijden van de huurverplichtingen variëren:

- Voor looptijden korter dan of gelijk aan een jaar zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 251.124
- Voor looptijden langer dan één jaar en looptijden die gerelateerd zijn aan het covenant Bibliotheekwerk zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 397.195
- Voor looptijden langer dan 5 jaar zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 186.187

VIII TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie 2021 Exploitatie 2020 Begroting 2021

BATEN

Subsidies

Bijdrage gemeenten / exploitatie subsidie	2.835.325	2.536.966	2.788.000
Bijdrage gemeenten / huisvestingslasten	1.027.987	954.472	1.024.000
Bijdrage gemeenten / doelsubsidies	1.084.591	967.599	1.040.000
Bijdrage derden / doelsubsidies	119.589	156.498	105.000
Koninklijke Bibliotheek – Digitale Inclusie	18.644	11.652	0
	<u>5.086.136</u>	<u>4.627.187</u>	<u>4.957.000</u>

Opbrengsten diensten en producten

Opbrengsten contributies	662.105	673.395	670.000
Schadevergoedingen	3.981	6.645	5.000
	<u>666.086</u>	<u>680.040</u>	<u>675.000</u>

Overige

Diverse baten	28.969	9.051	30.000
Dekking afschrijvingslasten door bestemmingsfonds	131.081	132.530	129.500
Rentebaten	28	98	0
	<u>826.164</u>	<u>821.719</u>	<u>834.500</u>

Specifieke dienstverlening

Dienstverlening aan scholen	61.177	57.726	40.000
Lezingen en cursussen	5.388	9.562	0
Overige dienstverlening en detachering	0	10.581	0
	<u>66.565</u>	<u>77.869</u>	<u>40.000</u>

Onttrekking uit reserves

Onttrekking uit reserve	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

TOTAAL BATEN

5.978.865	5.526.775	5.831.500
=====	=====	=====

De gerealiseerde subsidies zijn hoger dan de begrote subsidies 2021.

De afwijking inzake de basissubsidie wordt met name veroorzaakt door de groei met betrekking tot de inwonersaantallen van de verschillende gemeenten alsook door een iets hoger inflatiepercentage dan voorheen begroot. De doelsubsidies zijn hoger doordat er meer producten vanuit gemeenten alsook derden zijn afgenomen danwel zijn gerealiseerd dan begroot.

LASTEN**Personeelskosten***Personeel in loondienst:*

Salarislasten	2.098.114	1.852.127	1.991.000
Pensioenkosten	300.262	275.142	300.000
Premies en sociale lasten	324.588	353.290	325.000
Reiskosten en onkostenvergoedingen	28.397	38.966	57.000
Studiekosten/deskundigheidsbevordering	28.778	10.114	50.000
Overige kosten personeel in loondienst	86.845	43.825	95.000
	<u>2.866.984</u>	<u>2.573.464</u>	<u>2.818.000</u>

Personeel niet in loondienst:

Uitzendkrachten en vrijwilligers	22.810	2.328	30.000
Inhuur derden en advieskosten	78.013	177.824	90.000
	<u>100.823</u>	<u>180.152</u>	<u>120.000</u>

Overige personeelskosten

Ontslagkosten personeel	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>2.967.807</u>	<u>2.753.616</u>	<u>2.938.000</u>
	=====	=====	=====

Medewerkers

Er waren in 2021 65 medewerkers in dienst (56 vrouwen en 9 mannen), waarvan 45 voor onbepaalde tijd en 20 voor bepaalde tijd. Dit is in totaal 46,8 FTE. Er gingen in 2021 9 medewerkers uit dienst en er kwamen 15 medewerkers in dienst. In 2021 werkten er 7 medewerkers full-time en 58 parttime.

Het ziekteverzuim is licht gestegen naar 1,57% in 2020 was dit 1,47%. Dit percentage is exclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschapverlof. Inclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschap was het ziekteverzuim 8,21% (ten opzichte van 7,58% in 2020).

Vrijwilligers

In 2021 waren er 386 vrijwilligers bij ons actief, in 2020 waren dit er 390.

Raad van Bestuur

In 2021 bestond het bestuur uit mevrouw A.A.H. Vos. Als directeur-bestuurder heeft zij een dienstverband voor onbepaalde tijd. Met haar vergoeding van € 88.102 voldoet zij aan het individueel bezoldigingsmaximum WNT als bestuurder van de Raad van Bestuur.

Raad van Toezicht

In 2021 was mevrouw G.T. Niemeijer voorzitter van de Raad van Toezicht. Ze is benoemd als voorzitter tot december 2022. Met haar vergoeding € 2.418 voldoet zij aan het individueel bezoldigingsmaximum WNT als voorzitter van de Raad van Toezicht.

In 2021 bestond naast voorzitter mevrouw G.T. Niemeijer de raad van Toezicht uit de heer J. van Dinteren, de heer A.J.P.M. van Gessel, de heer P. van Moort, de heer P.G.A. Reijers en de heer B.W. de Graaff ieder als lid van de Raad van Toezicht. Ieder van hen voldoet aan het individuele bezoldigingsmaximum WNT als lid van de Raad van Toezicht.

LASTEN**Huisvestingskosten**

Huur gebouwen	672.973	659.002	675.000
Schoonmaakkosten	65.846	63.717	68.000
Energie- en servicekosten	190.941	209.795	212.000
Afschrijving inventaris	13.796	10.923	15.000
Afschr. inventaris gedekt door best.fonds	131.081	132.530	145.000
Verzekering en beveiliging	18.759	13.576	20.000
Belastingen	7.766	7.239	10.000
Onderhoud gebouw en inventaris	747	2.109	5.000
Kleine aanschaffingen	0	0	0
Overige huisvestingskosten	31.096	9.386	19.000
Resultaat huisvesting naar bestemmingsfonds	41.916	0	0
	<u>1.174.921</u>	<u>1.108.277</u>	<u>1.169.000</u>
	=====	=====	=====

Collectie en media

Boeken en mediadragers	520.320	362.949	513.000
Leen- en reproductie	99.816	137.008	155.000
Tijdschriften en dagbladen	75.642	80.766	80.000
Kosten aanschafinformatie en titelbeschrijving	54.542	53.267	56.000
Overige kosten collectie en media	233	1.358	1.000
	<u>750.553</u>	<u>635.348</u>	<u>805.000</u>
	=====	=====	=====

Bestuurskosten

Contributies	22.722	25.127	25.000
Accountantskosten	18.850	16.800	17.500
Bestuurskosten en vergoedingen	7.957	8.857	9.000
Representatiekosten	519	683	1.500
Documentatie en vakliteratuur	607	652	1.000
Promotie	27.588	8.312	35.500
Overige organisatiekosten	32.619	25.239	27.500
	<u>110.862</u>	<u>85.670</u>	<u>117.000</u>
	=====	=====	=====

LASTEN**Administratiekosten**

Financiële en personeelsadministratie	36.736	52.504	47.000
Reproductie	36.046	50.573	46.000
Telefoonkosten	8.510	5.603	7.500
Porti- en vrachtkosten	1.290	1.264	1.500
Bankkosten	14.039	8.396	9.000
Kantoorbenodigdheden	3.716	5.853	5.000
Overige kantoorkosten	885	790	2.000
	<u>101.222</u>	<u>124.983</u>	<u>118.000</u>

Automatiseringskosten

Bibliotheekautomatisering	137.179	132.586	141.000
Communicatiekosten	20.608	25.391	27.000
Afschrijving automatisering	47.133	51.797	52.000
Kosten ledenadministratie	1.216	1.756	2.000
Overige automatiseringskosten, inhuur derden	125.846	132.612	140.000
	<u>331.982</u>	<u>344.142</u>	<u>362.000</u>

Transportkosten

Transportkosten	25.032	26.121	40.000
-----------------	--------	--------	--------

Specifieke kosten

Specifieke kosten projecten	287.461	206.726	265.000
-----------------------------	---------	---------	---------

Overige

Overige kosten	14.803	28.498	17.000
----------------	--------	--------	--------

TOTAAL LASTEN

	<u>5.764.643</u>	<u>5.313.381</u>	<u>5.831.000</u>
	=====	=====	=====

RESULT. EXPLOITATIE BOEKJAAR	214.222	213.394	500
-------------------------------------	----------------	----------------	------------

RESULTAATBESTEMMING

Toevoeging algemene reserve	-112.287	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve	-101.935	-213.394	0
	<u></u>	<u></u>	<u></u>

RESULTAAT BOEKJAAR	0	0	500
	=====	=====	=====

IX OVERIGE GEGEVENS

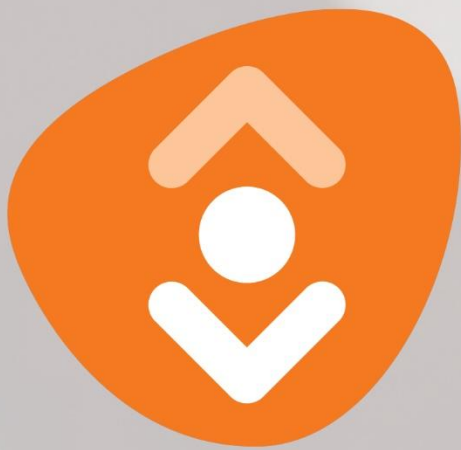
Statutaire regeling inzake winstbestemming

Het voordelige exploitatiesaldo van ieder boekjaar staat in overeenstemming met de (statutaire) regelingen inzake resultaatbestemming ter beschikking van het bestuur van de stichting. Het bestuur heeft de mogelijkheid om ten laste van de vrije reserves van de stichting in enig boekjaar een bestemmingsreserve te vormen gericht op de uitbreiding, ontwikkeling en het in stand houden van de Openbare Bibliotheek.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen geweest die aanleiding geven tot het maken van opmerkingen.

**X CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE
ACCOUNTANT**

de Bibliotheek
Rivierenland